Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 05 november 2024

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen (33)
Agendapunt: B12

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsvoordracht voor het vaststellen van de Visie ´Diemerpark, Natuurlijk, recreatief landschap´ d.d. 10 oktober 2024

Het college van burgemeester en wethouders besluit

I. Tot het vaststellen van de Nota van Beantwoording en Wijzigingen inspraak Visie Diemerpark d.d. 10 oktober 2024, met als belangrijkste wijzigingen:
    1. Dat de uitbreiding van het aantal sportvelden is beperkt van 4 naar 2
    2. Dat het beoogde fietspad tussen Diemerzeedijk en de brug bij Rieteiland Oost, 'de ontbrekende schakel', komt te vervallen

II. In te stemmen met de raadsvoordracht waarin de gemeenteraad wordt voorgesteld:
    1. Kennis te nemen van en te betrekken bij de voorliggende besluitvorming:
        a. de Nota van Beantwoording en wijzigingen inspraak Visie Diemerpark d.d. 10 oktober 2024, met als belangrijkste wijzigingen:
            i. Dat de uitbreiding van het aantal sportvelden is beperkt van 4 naar 2
            ii. Dat het beoogde fietspad tussen Diemerzeedijk en de brug bij Rieteiland Oost, 'de ontbrekende schakel', komt te vervallen
        b. het positieve advies van stadsdeel Oost d.d. 8 maart 2022;
        c. Het preadvies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur: positief onder voorwaarden. d.d. 30-10-2023.
    2. In te stemmen met de afwijking van het groentype 'ruigtegebied/struinnatuur' ten behoeve van het groentype 'sportpark' zoals opgenomen in de vigerende Hoofdgroenstructuur.
    3. De '*Visie Diemerpark, natuurlijk recreatief landschap'* d.d. 10 oktober 2024 vast te stellen, met als belangrijkste punten.
        a. natuurversterkende maatregelen;
        b. fysieke maatregelen ter regulering van het gebruik en;
        c. extra programma op het gebied van sport, spel en natuurbeleving.
    4. Te besluiten dat als gevolg van vaststelling van deze Visie:
        a. Geen bindend advies nodig is voor nog te voeren juridisch-planologische procedures, indien deze passen binnen deze vastgestelde Visie.
        b. Voor zover hierop wordt besloten door of namens het College binnen twee jaar na vaststelling van de Visie.

Kernboodschap

De Visie Diemerpark gaat over de ontwikkeling van het Diemerpark tot 2040. Het park is het meest biodiverse park van Amsterdam. De laatste jaren neemt de druk vanuit IJburg op het park steeds verder toe en is er sprake van slijtage. Daarom bevat deze Visie zowel natuurversterkende maatregelen als maatregelen om het gebruik beter te reguleren. Ook wordt programma toegevoegd voor sport, spel en natuurbeleving.
Met deze Visie komt een einde aan een zoektocht naar de juiste balans en blijft het park ook in de toekomst een fijne plek waar zowel kan worden gerecreëerd als van de natuur worden genoten.

Bestuurlijke achtergrond

2017: consentgesprekken met bewoners en organisaties.

Afspraken over maatregelen om de kwaliteit voor de natuur blijvend te borgen, in de sportbehoefte van de IJburgers te voorzien en om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Januari 2019: Strategisch Huisvestingsplan Sport 2020-2023

De gemeenteraad heeft op 23 januari 2019 het Strategisch Huisvestingsplan Sport 2020-2023 vastgesteld. Daarin is opgenomen dat het sportpark in het Diemerpark met vier velden mag uitbreiden om de wachtlijsten weg te werken.

December 2019: Bestuursopdracht bestuurlijk team vernieuwing Diemerpark

Bestuursopdracht voor opstellen Visie: formuleren samenhangende identiteit van het park, ontwerp op hoofdlijnen (inclusief ruimtelijke onderbouwing) en plan van aanpak voor de herinrichting met een globale inschatting van onder meer kosten, planning en juridische stappen.

15 februari 2022: Vrijgave Visie college van B&W

Tijdens de inspraak zijn 13 inspraakreacties ingediend, waarvan veruit de meeste zich uitspraken tegen uitbreiding van het sportpark. In de Nota van Beantwoording zijn deze inspraakreacties beantwoord.

December 2022: Strategisch Huisvestingsplan Sporten en Bewegen 2023-2027

Op 22 december 2022 heeft de gemeenteraad het Strategisch Huisvestingsplan Sporten en Bewegen 2023-2027 vastgesteld. Hierin is opgenomen "*Toevoegen van sportruimte op Sportpark IJburg, zodat nog meer Amsterdammers gebruik kunnen maken van dit sportcomplex*".

27 februari 2024: Instemmen uitbreiding sportpark IJburg College van B&W

Uitbreiden van sportpark Diemerpark met één hockeyveld, één voetbalveld en drie oefenveldjes, waarmee het sportpark zijn maximale omvang bereikt heeft. Er blijft een restopgave van twee velden over. Onderdeel van dit besluit is uitbreiding van het parkeerterrein tot 90 parkeerplaatsen én de aanleg van een kiss&ride-strook. Er is toegezegd dat het parkeerterrein geschikt zal zijn voor dubbelgebruik, waarbij gezocht wordt naar een zo optimaal mogelijke groene invulling. Het sportpark wordt in zijn geheel ruimtelijk goed ingepast in een nieuw aan te leggen groenstructuur.

Bestuurlijke prioriteit

IJburg groeit in de komende jaren naar 50.000 inwoners en daarmee zal de druk op het Diemerpark steeds verder toenemen. Zowel op de sport- en spelvoorzieningen, infrastructuur als op de natuur. Door het uitblijven van een besluit over uitbreiding van het sportpark heeft de Visie Diemerpark lang stilgelegen. Nu er duidelijkheid is over de uitbreiding van het sportpark kan met de Visie een besluit worden genomen over de lange termijn ontwikkeling van het Diemerpark tot 2040. De Visie is eveneens de ruimtelijke onderlegger voor de juridisch-planologische procedure die gevolgd moet worden om uitbreiding van het sportpark mogelijk te maken.

Wettelijke grondslag

Artikel 160 lid 1 onder b Gemeentewet.

Het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.

Onderbouwing besluit

De Visie 'Diemerpark: natuurlijk en recreatief landschap' gaat over de ontwikkeling van het Diemerpark tot 2040. Het park is van groot belang voor Amsterdam, omdat het onderdeel is van het scheggenlandschap, een van de groene longen van de stad. Daarnaast loopt er een Natuurnetwerk Nederland (NNN) verbinding aan de zuidzijde van het park. Dit betekent dat het Diemerpark een natuurgebied is dat belangrijk is voor het behoud van planten en diersoorten in Nederland. Ook vindt in het park eeuwigdurende nazorg plaats vanwege de voormalige vuilstortplaats.
Het Diemerpark is daarnaast óók een sport- en recreatiepark. In de Visie Diemerpark wordt daarom een balans gezocht tussen intensieve recreatie en natuurbeleving en rust.

IJburg groeit in de komende jaren naar 50.000 inwoners en daarmee zal de druk op het Diemerpark steeds verder toenemen. Zowel op de sport- en spelvoorzieningen, infrastructuur als op de natuur. Het park is in de jaren 90 aangelegd en er is sprake van slijtage en achterstallig onderhoud, waardoor de natuurwaarden nu al onder druk staan. Het Diemerpark is het meest biodiverse park van Amsterdam met bijzondere soorten als blauwborst, ijsvogel, ringslang en rugstreeppad. Op dit moment lopen de natuurwaarden echter terug en is er sprake van verlanding en uitdroging.

I. Vaststellen van de Nota van Beantwoording en Wijzigingen inspraak Visie Diemerpark d.d. 10 oktober 2024.
Voor onderbouwing: zie II. Ad 1.

II. In te stemmen met de raadsvoordracht tot vaststelling van de Visie

Ad 1. *Kennis te nemen van en te betrekken bij de voorliggende besluitvorming*

De Nota van Beantwoording en wijzigingen inspraak Visie Diemerpark d.d. 2 februari 2024
De concept Visie Diemerpark heeft in 2022 ter inzage gelegen. De procedure van de Visie is vervolgens stil komen te liggen vanwege het uitblijven van een besluit over de uitbreiding van het sportpark. Met het collegebesluit van 27 februari 2024 is hier duidelijkheid over gekomen en zijn er ten opzichte van de Visie, zoals die ter inzage heeft gelegen in 2022, een tweetal belangrijke wijzigingen doorgevoerd:

- Het sportpark wordt niet langer volledig vernieuwd, maar uitgebreid met twee velden en drie oefenveldjes. Daarmee gaat de uitbreiding van vier naar twee velden.
- Het stadsdeel heeft besloten af te zien van de 'ontbrekende schakel', een stukje fietspad tussen de brug bij de Diemerparklaan en de Diemerzeedijk, omdat gebleken is dat de maatregel negatieve effecten heeft op de ecologische verbindingszones in het gebied.

De concept Visie Diemerpark heeft van 21 februari 2022 tot 4 april 2022 ter inzage gelegen. Er zijn 13 inspraakreacties gekomen op de concept Visie Diemerpark, het merendeel van de reacties ging over het al dan niet uitbreiden van de sportvelden. De Nota van Beantwoording en wijzigingen geeft een overzicht van alle inspraakreacties op de concept Visie Diemerpark, de beantwoording van deze inspraakreacties en de voorgestelde wijzigingen van de concept Visie. De gewijzigde Visie is niet opnieuw ter inzage gelegd, omdat de wijzigingen een minder grote impact hebben dan de Visie die ter inzage is gelegd in 2022.

Positieve advies van stadsdeel Oost
Ook onderdeel van de Nota van Beantwoording is het advies van stadsdeel Oost van 8 maart 2022 (zie pagina 28). Hier volgen geen wijzigingen uit voor de Visie, wel zijn een aantal aandachtspunten meegegeven die worden meegenomen bij uitwerking van de plannen: zoals bijvoorbeeld het verbeteren van beheerprocessen, aanstellen van een parkmanager, goede afstemming met omgeving, aandacht voor informatievoorziening en toegankelijkheid en aandacht voor ecologische corridors en de ARK-zone.

Het preadvies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur: positief onder voorwaarden.
De ontwikkeling is gelegen binnen de Hoofdgroenstructuur, zoals vastgesteld met de Structuurvisie Amsterdam 2040. Ter beoordeling van de ruimtelijke inpasbaarheid van initiatieven is de Technische adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) in het leven geroepen. TAC adviezen worden gevraagd voor onderdelen die in strijd zijn met het planologisch kader (bestemmingsplan / Omgevingsplan Amsterdam). Dit geldt hoofdzakelijk voor het onderdeel van de uitbreiding van het sportpark welke buiten de contour van de huidige bestemming Sport komt.

De TAC heeft op 30 oktober 2023 een preadvies, positief onder voorwaarden, gegeven over de inpasbaarheid van de uitbreiding van het sportpark in de hoofdgroenstructuur. Deze voorwaarden zijn:

1. Dat de voorgestelde begrenzing van het sportpark als eindsituatie bestendigd wordt door deze als nieuwe begrenzing van het groentype sportpark binnen de Hoofdgroenstructuur aan te houden en het restant (9 minus 7,7 hectare) huidige sport bestemming om te zetten in het groentype natuurpark.
2. Dat de voorgestelde bebouwing en verharding daadwerkelijk compact blijft en in lijn met de 15% verharding binnen 9ha die het bestemmingsplan op dit moment toestaat.

Ad 2. *In te stemmen met de afwijking van het groentype 'ruigtegebied/struinnatuur' ten behoeve van het groentype 'sportpark' zoals opgenomen in de vigerende Hoofdgroenstructuur.*

Het gehele Diemerpark is onderdeel van de vigerende Hoofdgroenstructuur, vastgesteld in 2011. Het

Diemerpark valt grotendeels onder het groentype 'ruigtegebied/struinnatuur'. Destijds is er een indicatief vierkant voor het groentype 'sportpark' opgenomen, aangezien de precieze contouren van het sportpark toen nog niet bekend waren. De begrenzing van de uiteindelijke aangelegde velden wijkt daarvan iets af.

In 2013 is het bestemmingsplan IJburg 1e fase vastgesteld. Hierin is een bestemmingsvlak van 9 hectare opgenomen ten behoeve van het sportpark. De in de Visie voorgestelde uitbreiding van het sportpark heeft een totale oppervlak van 7.7 hectare. Ook blijven de plannen binnen de voorgeschreven 15% verharding. Het plan past echter niet binnen de contouren van het vlak zoals opgenomen in het bestemmingsplan, daarom moet er een procedure worden gevolgd voor het wijzigen danwel afwijken van het bestemmingsplan, nu omgevingsplan.
Hier is een preadvies op gevraagd aan de Technische Adviescommissie (TAC). Op 30 oktober 2023 heeft de TAC positief geadviseerd onder twee voorwaarden:

1. Dat de voorgestelde begrenzing van het sportpark als eindsituatie bestendigd wordt door deze als nieuwe begrenzing van het groentype sportpark binnen de Hoofdgroenstructuur aan te houden en het restant (9 minus 7,7 hectare) huidige sport bestemming om te zetten in het groentype natuurpark.
2. Dat de voorgestelde bebouwing en verharding daadwerkelijk compact blijft en in lijn met de 15% verharding binnen 9ha die het bestemmingsplan op dit moment toestaat.

De voorwaarden van de TAC vragen zowel om een aanpassing in de hoofdgroenstructuur kaart als aan het omgevingsplan Amsterdam. Hoewel het college het wenselijk acht om aan de twee door de TAC gestelde voorwaarden te voldoen, kan in deze fase kan niet worden voldaan daarom is het noodzakelijk de raad een afwijkingsbesluit te laten nemen. Met dit afwijkingsbesluit kan worden bestendigt dat op het moment dat er een actualisatie van de Hoofdgroenstructuur aan de orde is, de groentype begrenzing conform de gestelde voorwaarde van de TAC kan worden aangepast (zie afbeelding 1).

Zie afbeelding 1 (onderaan 'onderbouwing besluit'): Huidige HGS contour en contour toekomstig sportpark

Met de vaststelling van de Visie door de raad wordt groen licht gegeven aan het college voor de uitwerking van de plannen. De volgende stap is dat voor de onderdelen die niet passen binnen het omgevingsplan een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) wordt aangevraagd. Dit is het geval bij de uitbreiding van het sportpark in verband met de overschrijding van de contouren van het bestemmingsplanvlak. Daarnaast heeft de TAC gevraagd om de begrenzing (7,7 hectare in plaats van 9 hectare voor sport) te waarborgen en het restant (9 minus 7,7 hectare) huidige sport bestemming om te zetten in bestemming groen. In dat kader zal ook een definitief TAC advies worden gevraagd aangaande de inpasbaarheid hiervan in de Hoofdgroenstructuur. Het is aan de raad om in de toekomst het omgevingsplan hiertoe te wijzigen en zo tegemoet te komen aan deze 2e door het TAC gestelde voorwaarde. Dit kan pas na omzetting van het bestemmingsplan in het Omgevingsplan Amsterdam.

Zie afbeelding 2 (onderaan 'onderbouwing besluit'): bestemmingsplangrens sportpark IJburg

Ad 3. *De 'Visie Diemerpark, natuurlijk recreatief landschap' d.d. 10 oktober 2024 vast te stellen, met als belangrijkste punten.*

a. *natuurversterkende maatregelen;*
b. *fysieke maatregelen ter regulering van het gebruik en;*
c. *extra programma op het gebied van sport, spel en natuurbeleving.*

De Visie bevat zowel natuurversterkende maatregelen als maatregelen om het gebruik van het park beter te reguleren. Wat betreft de natuurversterkende maatregelen worden er ecologische verbindingszones en -corridors aangelegd om de verschillende delen van het park beter aan elkaar en de omgeving te koppelen. Daarnaast worden er maatregelen om bijvoorbeeld verlanding en uitdroging te voorkomen en leefgebieden van diverse flora en fauna soorten te verbeteren. Ook is het van belang om het gebruik van het park zo te reguleren dat de balans tussen de natuur en recreatie wordt verbeterd. Zo worden delen van het park ontoegankelijk gemaakt voor de mens en worden weloverwogen ingrepen gedaan om de natuurbeleving te versterken (zoals bijvoorbeeld een uitkijkpunt).

Daarnaast is het park ook een belangrijk recreatiegebied en van belang voor de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners van IJburg. Er wordt extra programma toegevoegd aan het park op het gebied van sport, spel en cultuur. Ook hier speelt de balans een grote rol. De uitbreiding van het sportpark is hier uiteraard van belang, maar ook nieuwe mogelijkheden voor ongeorganiseerd sporten en speelplekken. Het Diemerpark is een belangrijke schakel binnen stedelijke en regionale fiets- en wandelroutes en is onderdeel van een recreatief langzaam verkeersnetwerk. Verkeersveiligheid en toegankelijkheid is daarom een belangrijk aandachtspunt, zeker in het licht van de sterke groei van IJburg de komende jaren.

De Visie is een document op hoofdlijnen en is de basis voor de ontwikkelingen in het park tot 2040. Op basis van de Visie kunnen de verschillende deelgebieden worden uitgewerkt en worden voorstellen gedaan voor een meer integraal beheer met als doel de gerealiseerde kwaliteit langjarig in stand te houden.

Tussen 2025 en 2026 worden de deelgebieden die niet afwijken van het omgevingsplan uitgewerkt. Voor de kop van het park, bij de sportvelden, is een juridisch-planologische procedure noodzakelijk. Naar verwachting zal dit deelgebied daarom pas na 2028 worden opgeleverd.

Ad 4. *Te besluiten dat als gevolg van vaststelling van deze Visie:*

a. *Geen bindend advies nodig is voor nog te voeren juridisch-planologische procedures, indien deze passen binnen deze vastgestelde Visie.*
b. *Voor zover hierop wordt besloten door of namens het College binnen twee jaar na vaststelling van de Visie.*

Dit besluitpunt is opgenomen om een dubbeling van raadsbesluiten over hetzelfde plan te voorkomen. De Visie Diemerpark is de ruimtelijke onderlegger voor de toekomstige juridisch-planologische procedures waarmee de uitbreiding van het sportpark zal worden gerealiseerd. De verwachting is dat alleen voor de ingrepen die gedaan moeten worden ten behoeve van de uitbreiding van het sportpark, zoals de twee velden en voorzieningen zelf, het parkeerterrein en een clubgebouw, nog een (buitenplanse) omgevingsvergunningsprocedure moet worden gevolgd in verband met de afwijking op het huidige juridisch planologisch kader. Zolang de uitwerking van het sportpark past binnen de Visie, die vastgesteld wordt door de gemeenteraad, is er geen apart bindend advies van de gemeenteraad meer benodigd in de nog te volgen omgevingsvergunningsprocedure. In het raadsbesluit 'Aanwijzingsbesluit adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsactiviteiten gemeente Amsterdam' van 10 november 2022 heeft de raad dit aangegeven.

Gelet op het aanwijzingsbesluit moet dit expliciet als besluitonderdeel worden opgenomen en moet daarbij een termijn worden aangegeven. Indien door of namens het College binnen twee jaar na vaststelling van de Visie een besluit wordt genomen op de aanvraag omgevingsvergunning ten behoeve van de uitbreiding van het sportpark kan van het bindend advies van de gemeenteraad worden afgezien, zolang de uitwerking past binnen de Visie.

Participatie

Er is over de Visie en over de uitbreiding van het sportpark rondom het Diemerpark intensief geparticipeerd. Met name over de balans tussen natuur en recreatie/sport is sprake van verdeeldheid.

In de Nota van beantwoording is het participatieproces rondom de Visie beschreven (Zie bijlage 'Nota van beantwoording en wijzigingen inspraak Visie Diemerpark_V1.3'.)

Daarnaast zijn 14 klankbordgroep bijeenkomsten georganiseerd. Er zijn themabijeenkomsten geweest over onder andere parkeren, honden en verkeersveiligheid, beheer van het park. En daarnaast worden er vrijwilligersactiviteiten georganiseerd voor bewustwording en natuureducatie in het park.

In de volgende fase, voor de uitwerking van de deelplannen, gebruik het project een nieuwe werkvorm met werkateliers. In plaats van lange vergaderingen met een veel agendapunten organiseert de projectgroep korte bijeenkomsten met slechts één deelgebied of thema. Naast de vaste leden kunnen voor werkateliers per e-mail ook eenmalige 'gasten' worden uitgenodigd; mensen die vanwege een belang, invalshoek, kennis of locatie kunnen bijdragen aan de gewenste dialoog.

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

Consequenties gedekt?
Gedeeltelijk, de bestuurlijke toezegging kan alleen worden gedaan onder voorbehoud van instemming van de Gemeenteraad, omdat de Gemeenteraad pas bij de begroting van 2025 zal instemmen met het verdeelbesluit SHP Bovenwijks Groen.
Overige toelichting:
De totale geraamde kosten voor de uitvoering van de vernieuwing van het Diemerpark is circa 21,5 miljoen euro. Voor de aanleg van het sportpark is 17,5 miljoen euro geraamd. Het college van B&W is op 27 februari 2024 akkoord gegaan met de dekking hiervoor. Deze worden gedekt uit de jaarlijkse begroting van Sport & bos, het Vereveningsfonds, Reserve Bodemsanering en SHP Bovenwijks Groen. Voor de overige in de Visie benoemde maatregelen t.b.v. de versterking van de natuur en verhogen van de natuurbeleving, bedragen de kosten 4 miljoen euro.
Voor een groot deel van deze kosten is dekking gevonden in het SHP Bovenwijks Groen 2021-2025. Er is in dit verdeelbesluit destijds 2.25 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hiervan is 1 miljoen euro gereserveerd voor de groene inpassing van het sportpark Daarnaast is 0.3 miljoen euro aangewend voor de aanleg van het hondenplan. Voor de resterende 0.9 miljoen euro kunnen nog twee deelplannen (ARK-zone, entreegebied) in 2025 worden uitgevoerd.
Voor de overige deelplannen (Theaterheuvel en strandje, Spelen en bewegen, natuurmaatregelen in de oeverzone, batterij, staart en dijk, meubilair en bewegwijzering) is 2.8 miljoen euro aangevraagd in de huidige tranche van het SHP Bovenwijks Groen. Deze zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd als onderdeel van de begrotingsbehandeling. De bestuurlijke toezegging kan alleen worden gedaan onder voorbehoud van instemming van de Gemeenteraad, omdat de Gemeenteraad pas bij de begroting van 2025 zal instemmen met het verdeelbesluit SHP Bovenwijks Groen.
Bij de uitwerking van de deelplannen zullen meer gedetailleerde SSK ramingingen worden gemaakt. Op basis hiervan zullen de kredietbesluiten worden aangevraagd.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-064850	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-065039	20231030_Sportpark_TAC Preadvies Diemerpark - 2 Sportvelden clubgebouw en parkeren_DEF.pdf (pdf)
AD2024-065040	20241010_Nota van beantwoording en wijzigingen inspraak Visie Diemerpark_DEF.pdf (pdf)
AD2024-065042	20241010_Visie Vernieuwing Diemerpark.pdf (pdf)
AD2024-065308	Advies (pdf)
AD2024-065901	20241010_Raadsvoordracht_Visie en nota.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten